

Sygn. akt IV U 2204/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2020 r.

sprawy Wytwórni (...) S.A.w D.

przy udziale J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania Wytwórni (...) S.A. w D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 22 października 2019

znak : (...)

I. oddala odwołanie

II. zasądza od Wytwórni (...) S.A. w D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kwotę 180 złotych /słownie : sto osiemdziesiąt / tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 2204/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 31 sierpnia 2020 r.

Decyzją z dnia 22 października 2019 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na treść przepisów ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla J. P. podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) S.A., za okres od maja 2012 r. do listopada 2013 r.

W uzasadnieniu powyższej decyzji wskazano, że w wyniku kontroli przeprowadzonej u płatnika Wytwórni (...) ustalono, że J. P. w okresach wskazanych w decyzjach faktycznie świadczył pracę na rzecz tego płatnika. W związku z powyższym Zakład wydał decyzje o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom społecznym, zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) D.. Decyzja w tym przedmiocie została poddana kontroli sądowej i wyrokiem z dnia 27 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołania złożone przez płatnika, a Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił wniesioną od tego wyroku apelację.

Zakład podał dalej, że w podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmy outsourcingowe (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. Dodał też, że środki przekazane pracownikom w miesiącu listopadzie 2013 r. określone jako „darowizna” ZUS zakwalifikował jako przychód osiągnięty z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy - wynagrodzenie. Dlatego też kwoty przekazane tym tytułem pracownikom ubruttowił, a ubruttowioną kwotę przyjął za podstawę wymiaru składek w listopadzie 2013 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła Wytwórnia (...) S.A. z siedzibą w D., wnosząc o jej zmianę i ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia dla J. P. za okres od maja 2012 r. do listopada 2013 r. od kwot wynagrodzenia rzeczywiście wypłaconych w tym okresie ubezpieczonemu przez (...) S.A.

Spółka zarzuciła, iż ZUS nieprawidłowo powołał się na dane zawarte w raportach składanych przez (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., albowiem nie są to dowody dokumentujące wynagrodzenie rzeczywiście otrzymane przez pracowników, że błędnie przyjął iż do dochodu wpływającego na podstawę wymiaru składek za okres od maja 2012 r. do września 2013 r. włączono kwoty wynikające z ubezpieczenia (...) ujmowanego przez firmy outsourcingowe i podkreślała, iż do dnia 30 kwietnia 2012 r. takie ubezpieczenie dla pracowników przez (...) D. nie było opłacane. Stwierdziła również, że błędne jest przyjęcie przez ZUS, że w listopadzie 2013 r. płatnik wypłacił pracownikom środki odpowiadające kwotom netto wynagrodzenia, podczas gdy wypłacone przez (...) D. kwoty stanowiły środki wypłacone tytułem pożyczki udzielonej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na podstawie umów pożyczki.

W odpowiedzi (...) Oddział w J. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Domagał się też zasądzenia na swą rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

J. P. wezwany w charakterze strony nie stawiał się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją wydaną w dniu 22 października 2020 r. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla J. P. za okres od maja 2012 r. do listopada 2013 r. jako pracownikowi płatnika składek (...) S.A. Decyzja powyższa stanowi przedmiot zaskarżenia w sprawie i jednocześnie stanowiła konsekwencje wydanych wcześniej przez ZUS decyzji o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartej umowy o pracę u płatnika (...) S.A. Odwołanie złożone przez płatnika od tej decyzji stało się przedmiotem postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie, który wyrokiem z dnia 27 stycznia 2017 r. sygn. akt IV U 679/14 oddalił złożone odwołanie jako bezzasadne. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu I instancji. Tym samym w okresie od 1 maja 2012r. do listopada 2013r. odwołującego się należy uznać za pracodawcę w/w i zarazem płatnika składek.

W oparciu zatem o prawomocne rozstrzygnięcie Sądu, ZUS wszczął postępowanie wyjaśniające w przedmiocie ustalenia zaległości w/w z tytułu składek, a następnie w dniu 22 października 2019r. wydał zaskarżoną w sprawie decyzję.

W okresie od maja 2012 r. do października 2013 r. (płatność za wrzesień 2013 r.) pracownicy otrzymali wynagrodzenia za pracę. Płace przelewane były za pośrednictwem spółek (...) sp. z o.o. we W. i (...) H.+B.+ (...) sp. z o.o. w O.. Zgodnie z zawartymi umowami przez te firmy z wnioskodawcą, po przepracowanym miesiącu przygotowywano listy

obecności pracowników i wysyłano je do (...) sp. z o.o. i (...). (...) sp. z o.o. Na ich podstawie sporządzano listy płac, wymagające akceptacji Prezesa (...) S.A. Dopiero po akceptacji i pisemnym oświadczeniu Prezesa, że firma (...) S.A. jest gotowa do zapłaty kwoty wynikającej z rozliczenia, otrzymywała fakturę za wykonane usługi a koordynatorzy tzw. paski z wypłatą wynagrodzenia w celu ich wręczenia poszczególnym pracownikom. Wprawdzie firmy outsourcingowe technicznie wypłacały wynagrodzenia pracownikom, ale za zgodą i ze środków przekazanych przez (...) S.A. Przychody pracowników stanowiły podstawę do naliczanych w miesięcznych raportach i deklaracjach składanych do organu rentowego przez wskazane firmy outsourcingowe podstawy wymiaru składek i należności składkowych.

W listopadzie 2013 r., wynagrodzenie za pracę należne za październik 2013 r. nie zostało wypłacone. (...) S.A. podjął decyzję o przekazaniu pracownikom środków, które odpowiadały kwotom netto wynagrodzenia za pracę. Księgowo operacja ta została ujęta jako „darowizna”, natomiast z pracownikami podpisano umowy o udzieleniu pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W umowach zapisano: „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela pomocy finansowej w formie nieoprocentowanej pożyczki”. Nikt jednak z pracowników nie musiał zwracać wypłaconych kwot.

W dniu 27 sierpnia 2019 r. organ rentowy zawiadomił o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia podstawy wymiaru składek w okresie spornym dla J. P.. Postępowanie zakończyła zaskarżona decyzja. Organ rentowy do ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek dla J. P. przyjął kwoty wykazane w raportach składanych przez firmy outsourcingowe za okres uzyskanego przychodu z tytułu wynagrodzenia od maja 2012 r. do września 2013 r., za październik 2013 r. przyjęto podstawę zerową, natomiast za listopad 2013 r. jako przychód do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wypłacone przez (...) S.A. środki po ich ubruttowaniu. Ustalając podstawę wymiaru składek dla poszczególnych ubezpieczonych organ uwzględnił otrzymywane przez nich świadczenia i przerwy w zatrudnieniu (wynagrodzenie za czas choroby, czy zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne).

(dowód: kserokopia umowy pożyczki k. 6, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o twierdzenia stron zawarte w pismach procesowych i dołączone do akt kserokopie umów pożyczki, a także dowody z dokumentów zawarte w aktach organu rentowego. Treść i forma powołanych dowodów nie budziły jakichkolwiek wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Rozważając zasadność wniesionego przez (...) S.A. odwołania w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że nie ulega wątpliwości, iż przedmiot i zakres postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99 lex nr 50450). W niniejszej sprawie (...) Oddział w J. w dniu 22 października 2019 r. wydał decyzję, w której ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla J. P. i decyzja ta stanowiła niejako konsekwencje wcześniejszej decyzji, decyzji ostatecznej, o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę u tegoż płatnika.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2020, poz. 266 ze zm.) podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia rentowe i emerytalne pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia. W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków. Ta sama ustawa mówi, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe.

Według natomiast art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020r., poz. 1398), do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie

zdrowotne osób będących pracownikami, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z następującymi zastrzeżeniami:

- art. 81 ust. 5 ww. ustawy, przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia do kwoty odpowiadającej 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy,

- art. 81 ust. 6 ww. ustawy, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Obowiązki pracownika i płatnika w zakresie naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne określają ściśle przepisy prawa. I tak zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz.1831), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym" oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Takie raporty są podstawą dla organu rentowego do przyjmowania kwot należnych składek, a wcześniej do wysokości podstawy wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie takie właśnie dane stały się źródłem do ustalenia podstawy wymiaru składek ubezpieczonego, a strona odwołująca się nie zdołała skutecznie podważyć ich treści. W podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, organ rentowy przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmę (...) sp. z o.o. i (...) (...) gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. i określały przychody pracowników tej Spółki z tytułu umów o pracę. Firmy te składały raporty o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach za poszczególnych pracowników, natomiast kwoty na wynagrodzenia dla tych osób pochodziły od odwołującego się. W tym kontekście, podnoszona przez odwołującego kwestia uwzględnienia w ustalonych kwotach podstaw wymiaru kwot wynikających z ubezpieczenia (...) ujmowanego przez firmy outsourcingowe nie znajduje uzasadnienia, albowiem organ rentowy był zobligowany uwzględnić wszystkie dane wskazane w przedmiotowych raportach.

Strona odwołująca się zarzuca również, iż niezasadnie ustalono podstawę wymiaru składek za listopad 2013 r. W miesiącu tym, jak zostało w sprawie ustalone, odwołujący przekazał na rzecz ubezpieczonych kwotę odpowiadającą co do wysokości ich wynagrodzeniu netto. Kwota wypłacona przez odwołującego w tym miesiącu została zaksięgowana jako "darowizna" na rzecz ubezpieczonych, natomiast w odwołaniu odwołujący, podnosi, że kwota ta nie stanowiła ani darowizny, ani wynagrodzenia za pracę, lecz że kwotę wypłacił tytułem pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) dla pracowników ówczasie zatrudnionych przez firmy outsourcingowe. Na poparcie powyższego, odwołujący przedstawił kopię umowy pożyczki. Słuszne są podnoszone przez ZUS uwagi, iż wątpliwości budzi już sama treść umowy pożyczki „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela pomocy finansowej w formie nieoprocentowanej pożyczki”. Bezsprzecznie bowiem środki z Funduszu Świadczeń Socjalnych przeznaczone są na finansowanie działalności socjalnej a nie na pokrycie wypłat wynagrodzenia. W ocenie Sądu „pożyczka” z ZFŚS dla ubezpieczonych, w rzeczywistości stanowi kwotę postawioną do dyspozycji ubezpieczonych w rozumieniu §2 ust.6 cyt. wyżej rozporządzenia i stanowiła dla nich wypłatę wynagrodzenia. Wobec takich ustaleń przedmiotową kwotę przekazaną ubezpieczonemu w listopadzie 2013 r., należało potraktować jako należne ubezpieczonemu wynagrodzenie za pracę.

Zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo też w celu ustalenia podstawy wymiaru składek, przekazana ubezpieczonemu kwota netto, została „ubruttowiona” i przyjęta za podstawę wymiaru składek za listopad 2013 r., a to po myśli art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i § 2 ust.6 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz.1831).

W takiej sytuacji należy uznać, że zgłaszane w odwołaniu zarzuty są chybione zaś decyzja organu rentowego - prawidłowa, zgodna ze stanem rzeczywistym i wydana w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił złożone w sprawie odwołanie jako bezzasadne uznając jednocześnie, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 października 2019 r. nr (...) jest prawidłowa.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto natomiast na treści art. 102 kpc

mając na uwadze sytuację wnioskodawcy, pracodawcy dla wielu osób, obecną pandemię, która również ma wpływ na kondycję firmy, ale też i udział pełnomocnika ZUS. Biorąc pod uwagę wielość tożsamych spraw kwota 180,00 zł. jest adekwatna do włożonego wkładu pracy pełnomocnika.